

เทศน์อบรมพระราชา ณ โรงเรียนการป่าไม้แพร่ จ.แพร่
เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๒

การฟื้นฟูชาติ

วันนี้หลวงตามารู้สึกว่า มีความซาบซึ้งกับพี่น้องจังหวัดแพร่ของเราเป็นอย่างมาก และรวมแล้วจังหวัดต่าง ๆ ไกลเคียงก็มาร่วมกันด้วยในวันนี้ พอก้าวเข้ามาในบริเวณนี้เห็นประชาชนแน่นไปหมด เรียกว่าผิดคาดผิดหมายที่คิดไว้ว่า จังหวัดแพร่ของเราคงจะไม่มีมากนักเพราะเป็นจังหวัดย่อม ๆ ไม่ใช่เป็นจังหวัดใหญ่โตมากนัก แต่เวลาก้าวเข้ามาถึงแล้วกลายเป็นคนใหญ่โตมากกว่าจังหวัด จังหวัดแพร่สู้ประชาชนเมืองแพร่ไม่ได้ เพราะประชาชนมากกว่าจังหวัด เต็มไปหมดในบริเวณเหล่านี้ จึงอดมีความภาคภูมิใจและซาบซึ้งกับพี่น้องทั้งหลายเป็นอย่างมากไม่ได้

สมเจตนาที่หลวงตาได้พยายามแหวกว่ายมา ทั้ง ๆ ที่สังขารร่างกายก็ไม่อำนวย ทูพพลภาพคือแก่ลงทุกวัน ๆ ก็ได้อุตสาหะพยายามมาช่วยพี่น้องทั้งหลายด้วยความเมตตาแห่งชาติไทยของเรา มาคราวนี้ก็ไปหลายจังหวัด ออกเดินทางมาตั้งแต่วันที่ ๑๕ เดือนนี้ วันนี้เป็นวันที่ ๓๐ ก็เรียกว่าได้ ๑๕ วัน เพื่อบิณฑบาตขอร้องจากพี่น้องทั้งหลาย ด้วยสมบัติที่จะช่วยชาติอันเป็นที่รักของชาวไทยเรา โดยบิณฑบาตทองคำ ดอลลาร์ เงินสด นี้สำหรับรวบรวมเข้าซ่อมแซมในจุดที่บกพร่อง คือคลังหลวงของเราเวลานี้รู้สึกว่ามี ความบกพร่องต้องการสมบัติเหล่านี้ไปอุดหนุนเป็นอย่างมาก

อันดับต่อไปเราก็ตักเตือนกันเกี่ยวกับชาติบ้านเมืองของเรา ซึ่งทุกคนเป็นผู้รักชาติ และต้องมีความรักสงวนเข้มงวดกวดขัน ในการที่จะปรับปรุงชาติบ้านเมืองของเรา ที่บกพร่องหรือเอนเอียงอยู่เวลานี้ ให้เข้าสู่ภาวะที่แน่นหนามั่นคงขึ้นเป็นลำดับ วันนี้ก็ได้มาบิณฑบาตและชี้แจงธรรมให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วกัน ในชั้นเริ่มแรกหลวงตาได้อุตสาหะพยายามช่วยชาติมาด้วยความตะเกียกตะกาย ตั้งแต่ ๒๕๔๑ เรื่อยมาเป็นเวลาหนึ่งปีกว่าแล้ว สังขารร่างกายก็อ่อนลงทุกวัน ๆ

สำหรับจิตใจและธรรมนั้นไม่มีวัย คงเส้นคงวา แต่สังขารร่างกายซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการแสดงออกนั้น รู้สึกว่าอ่อนลงทุกวัน ๆ แม้เช่นนั้นก็ไม่ละความอุตสาหะพยายาม ด้วยเห็นแก่ชาติไทยของเรา จึงได้อุตสาหะตลอดมาจนบัดนี้ ที่ไหน ๆ ก็อุตสาหะไปไปแล้วก็ต้องแนะนำสั่งสอนตักเตือนในจุดที่บกพร่อง เพื่อพี่น้องชาวไทยทั้งหลายจะได้ตื่นเนื้อตื่นตัว แล้วต่างคนต่างปรับปรุงตัวเองให้เข้าสู่ระดับพอสมควรที่จะทรงตัวได้

ทุกคน ๆ ขอพี่น้องทั้งหลายได้ยึดถือศาสนธรรม คือศาสนาเป็นทางดำเนิน เป็นเข็มทิศทางเดิน เป็นจุดหมายปลายทางของเรา เพราะศาสนาพุทธของเราเป็นศาสนาที่พร้อมแล้วด้วยความถูกต้องดีงามทุกประเภท ไม่ว่าจะทางด้านวัตถุ การเคลื่อนไหวไปมาทางการ

กระทำของเรา ไม่ว่าจะทางด้านจิตใจเกี่ยวกับศีลธรรม ธรรมะพร้อมแล้วที่จะตักเตือนพวกชาวพุทธทั้งหลายเรา ให้พยายามอดสำหรัดำเนนตามนั้น แล้วบ้านเมืองของเราก็จะค่อยเจริญรุ่งเรืองไปเป็นลำดับลำดับ เวลานี้ก็รู้สึกว่าการอดสำหรัต้องขึ้นเป็นลำดับ จากผลที่พี่น้องชาวไทยทั้งหลายมีความรักชาติ อดสำหรัพยายามชวนชววยช่วยเหลือเป็นลำดับลำดับมา และการปรับปรุงตัวเองให้เข้าสู่ภาวะอันค้ำขันนี้ ให้คลี่คลายออกไปด้วยการปฏิบัติตัว

คือการอยู่ เราก็พยายามปรับปรุงการอยู่ของเรา อย่าให้ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเป็นความคึกความคะนอง เป็นความผาดโผนโจนทะยาน ซึ่งเป็นเรื่องจะทำชาติไทยของเราให้ล่มจมไปด้วยกัน เพราะความผาดโผนโจนทะยาน ด้วยอำนาจแห่งความโลภ ความอยากได้ไม่มีประมาณนี้ เป็นสิ่งที่ทำลายทั้งผู้ที่โลกและผู้เกี่ยวข้องเป็นลำดับ จึงต้องได้พยายามระมัดระวัง

การอยู่การกิน ให้ต่างคนต่างสวงน การกินให้กินพอตบพอตี ให้รู้จักประมาณในการอยู่การกินของเรา อย่าฟุ้งเพื่อเห่อเหิมดังที่เห็น ๆ รู้ ๆ กัน อย่างนั้นเป็นความเคยชินแห่งนิสัย เรอาอย่านำมาใช้ในภาวะค้ำขันแห่งชาติไทยของเราเวลานี้ การใช้การสอยทุกอย่างขอให้พี่น้องทั้งหลายได้รู้จักประมาณในการใช้สอย ไม่ว่าจะส่วนใด คำว่าเครื่องใช้สอยนั้นมีมาก นับแต่รถราลงไปจนกระทั่งถึงฟันถึงไฟที่เราจะนำมาใช้ในครอบครัวของเรา ให้ต่างคนต่างประหยัดมัธยัสถ์

ทั่วประเทศไทยของเรานี้ต่างคนต่างประหยัด ในการอยู่การกินการใช้การสอยทั่วหน้ากันแล้ว จะทุนรายจ่ายเข้ามาเป็นลำดับ เงินวันหนึ่ง ๆ ด้รับจากการทุนรายจ่ายนี้จะเป็นเงินจำนวนหลายล้าน นี้คือความถูกต้องดีงามตามสายทางแห่งธรรมของพระพุทธเจ้า ที่ทรงแสดงไว้ในหัวข้อธรรมย่อ ๆ ว่า

อุฏฐานสัมปทา ให้มีความขยันหมั่นเพียรในกิจการงานที่ชอบ เว้นงานที่ผิด ให้พยายามละเว้นทั่วหน้ากัน ให้พยายามอดสำหรัชวนชววยในกิจการงานที่ชอบ อย่าชี้เกียจชี้คร้านอ่อนแอ

อารักขสัมปทา เมื่อเราเสาะแสวงหามาได้มากน้อย ให้พยายามเก็บรักษาแบ่งสันปันส่วน ที่จะนำออกใช้มากน้อยเพียงไร กับกิจการงานใดบ้าง แล้วแบ่งไว้สำหรับกินของเราสำหรับใช้ของเรา สำหรับการเจ็บไข้ได้ป่วยทุกอย่างเป็นความจำเป็น ให้แยกแยะสมบัติที่ได้มานั้นให้เป็นสัดส่วน ด้วยความมีเหตุมีผล อย่าได้ใช้แบบสุรุ่ยสุร่าย

สมชีวิตา การเลี้ยงชีพไปวันหนึ่ง ๆ นั้น ให้พอเหมาะพอดีกับครอบครัวสังคมของเรา อย่าให้ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมจนเป็นความสุรุ่ยสุร่ายลืมเนื้อลืมตัว นี้คือหลักธรรมของพระพุทธเจ้านำมาสั่งสอนพวกชาวพุทธเรา

สมานัตตตา ความไม่เย่อหยิ่งจองหองต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และ กัลยาณมิตตตา การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูงไม่ว่าหญิงว่าชาย ให้มีการระมัดระวัง การคบค้าสมาคมนี้เป็นสำคัญมากทำคนให้ลุ่มจมได้มากมาย เพราะคบไม่เลือกหน้า คนดีก็มี คนชั่วก็มี ก่อนที่จะคบค้าสมาคม ให้ใช้ความพินิจพิจารณาโดยทางจิตวิทยาเท่าที่ควรก่อน แล้วค่อยคบค้าสมาคมกันไป เราจะไม่ได้ประสบหรือไม่ได้เจอสิ่งที่เลวร้าย คือคนพาลที่จะทำความเสียหายแก่เราถึงขั้นลุ่มจมก็มีได้

ในธรรม ๔ ข้อนี้มีไว้สำหรับชาวพุทธเรา ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ปฏิบัติตามในข้อนี้ วันนี้พูดถึงเรื่องการปรับปรุงตัวของเราแต่ละราย ๆ เพื่อชาติบ้านเมืองของเราจะได้กระเตื้องขึ้นมา ในหน้าที่การงานถ้าหากว่าเราได้เคยทำความไม่ดีไม่งาม ต่อกิจการงานส่วนย่อยจนกระทั่งถึงส่วนใหญ่ นับตั้งแต่รายบุคคลไป เราเคยทำความชั่วช้าเสียหายต่อตนเองและส่วนรวมมากน้อยเพียงไร เป็นกิริยาแห่งการกระทำที่สกปรกโสภณ ก็ให้รีบแก้ไขเสียตั้งแต่บัดนี้ต่อไป ส่วนที่สูญที่หายไปแล้วก็เป็นอันว่าหายไปสูญไป เพราะความประพฤตินี้ไม่ดีนั้น เราปรับปรุงแก้ไขตัวของเราใหม่ ตลอดดวงราชการงานเมืองซึ่งเป็นจุดใหญ่มากแห่งประเทศไทยของเรา เรียกว่าจุลราชการนั้นคืองานของแผ่นดินไทยทั้งชาติ อยู่ในวงราชการทั้งนั้น

ในวงราชการแต่ละแผนก ๆ แต่ละแห่ง ๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ในงานของตน ๆ ก็ขอให้มีความรับผิดชอบ เพื่องานจะได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม สมกับพี่น้องชาวไทยทั้งหลายเขาไว้วางใจต่องานทางราชการของเรา อันนี้เป็นสิ่งสำคัญมากที่ทางราชการของเราจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นเป็นลำดับอย่าได้นอนใจ นี่คือการปรับปรุง หากว่าเราเคยมีความบกพร่องในหน้าที่การงานมาประการใดบ้าง ส่วนที่บกพร่อง ความบกพร่องนั้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวม ก็เป็นอันว่าผ่านไปเรียบร้อยแล้ว จะทวงคืนมาก็ไม่ได้ เสียก็เสียไปแล้ว ส่วนที่ยังไม่เสียคือตัวของเรา ซึ่งเป็นผู้กำลังดำเนินงานอยู่เวลานี้

เราเคยดำเนินงานหรือปฏิบัติงานต่อหน้าที่ของเรา ผิดพลาดประการใด ขอให้รีบแก้ไขตัดแปลงการงานของเราที่ผิดพลาดนั้น ให้เข้าสู่ความสะอาดเปิดเผย แล้วงานนั้น ๆ ที่ต่างคนต่างปรับปรุงแก้ไข ก็จะมีพลังหนุนเข้ามาสู่ชาติไทยของเรา เรียกว่าอ้อมชาติไทยหนุนชาติไทยของเราจากวงราชการต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักใหญ่ของชาติ นี่เป็นสิ่งจำเป็นมากที่พี่น้องชาวไทยทั้งหลายเราจะคิดจะอ่านจะปรับปรุงแก้ไข อันนี้ใหญ่โตมาก

วงราชการงานเมืองนี้เป็นวงใหญ่ เป็นหัวใจแห่งชาติไทยของเรา หากเคยทำความผิดพลาดประการใดมา ด้วยความประพฤตินี้ไม่ผ่องใส เป็นความสกปรกโสภณซึ่งเป็นโทษต่อชาติของเรามาแล้ว ก็ขอให้พยายามรีบแก้ไขเสียตั้งแต่บัดนี้ เอาตัวของเราแต่ละคน ๆ วงราชการแต่ละหน่วย ๆ มาเป็นจุดวินิจฉัยพิจารณาในการกระทำของเรา งานการต่าง ๆ จะ

เป็นไปเพื่อความราบรื่นดีงาม ประชาชนก็จะไว้วางใจและอบอุ่นต่อเราที่ทำงานเพื่อชาติ บ้านเมือง

สมกับที่เราถ้าหากจะพูดเป็นภาษาอย่างตรงไปตรงมาก็คือ วงราชการทุกหน่วยทุกประเภท ได้รับความเลื่อมใสจากพี่น้องชาวไทยทั้งชาติ เป็นผู้เลื่อมใสตลอดมา ใครก้าวเข้าไปสู่นิเวศราชการแล้ว ก็ต้องได้รับการรับเลี้ยงด้วยเงินเดือนสมกับฐานะ ตามความรู้วิชา หรือหน้าที่การงานของตนโดยทั่วกัน เมื่อเป็นเช่นนั้นจะเรียกว่า วงราชการของเราเป็นลูกของประชาชนทั้งชาติก็ไม่ผิด เพราะเขาเป็นผู้เลื่อมใสเรามาตลอด และเขามอบความไว้วางใจในหน้าที่การงานที่จะดำเนินเพื่อชาติโดยตลอดนั้น ด้วยความไว้วางใจกับวงราชการทุก ๆ หน่วย จึงขอให้ปฏิบัติหน้าที่การงานนี้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายแห่งประชาชน ที่เขามอบความไว้วางใจให้เรา

อย่าทะนงว่าเราเป็นข้าราชการ เราเป็นเจ้าเป็นนาย เรามียศถาบรรดาศักดิ์ อันนั้นตั้งกันไว้ตามความดีความชอบของผู้ควรจะได้รับ แต่ตั้งแบบสักแต่ว่าตั้งนั้นก็มิ แล้วก็นำอำนาจนำศถาบรรดาศักดิ์มากดขี่ข่มเหงมาแบ่ง มาอวดศักดิ์ต่อประชาชนที่เขาเลื่อมใสอย่างนี้เป็นความหยาบทรามมาก ไม่สมศักดิ์ศรีกับวงราชการและผู้ทำงานเพื่อแผ่นดินแต่ละราย ๆ และแต่ละหน่วย ๆ เลย เราต้องตั้งหน้าตั้งตาทำหน้าที่ให้ชาติบ้านเมืองของเรา สมกับเขามอบความไว้วางใจให้ ตลอดตั้งยศถาบรรดาศักดิ์หน้าที่ตำแหน่งสูง ๆ ให้เรา

เรามีตำแหน่งสูงเท่าใด มียศถาบรรดาศักดิ์สูงเท่าใด ยิ่งควรจะเป็นเครื่องสะกดใจเรา เตือนตัวเราอยู่เสมออย่าได้นอนใจ เขาตั้งนั้นตั้งเพื่อส่งเสริมด้วยความไว้วางใจของเขา เขาตั้งสูงเท่าไรก็เรียกว่าเขาหนุนเพื่อการทำงานของเรา ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองของเราหนาแน่นขึ้นทุกวัน ๆ นี่คือการมุ่งหมายแห่งประชาชนทั่วประเทศไทยที่เขาเลื่อมใสวงราชการเรื่อยมา เขามีความมุ่งหมายอย่างนี้

เราผู้รับมอบทุกสิ่งทุกอย่างนับแต่เงินเดือนขึ้นไปตั้งแต่ต่ำ ๆ จนกระทั่งถึงสูงสุดนี้ เรารับมาด้วยความภาคภูมิใจ จะทำหน้าที่การงานให้สมศักดิ์ศรีในตัวของเรา ที่ได้รับความไว้วางใจจากพี่น้องทั้งหลาย ด้วยความสุจริตในการประกอบหน้าที่การงานต่าง ๆ นี่ก็คือการหนุนชาติของเราประเภทหนึ่ง อุ่มชาติบ้านเมืองของเราประเภทหนึ่ง

วงราชการเป็นสำคัญมากที่จะโอบอ้อมชาติบ้านเมืองของเราได้ วงนี้เป็นวงใหญ่โต เป็นวงใหญ่หลวง ที่จะกู้ชาติของเราขึ้นมาได้ด้วยความสามารถของราชการหน่วยต่าง ๆ ทำด้วยความแจ้งขาวดาวกระจ่าง ไม่มีมลทินมัวหมองโดยความทุจริตสกปรก อันเป็นการทำลายชาติ สมบัติของชาติให้สูญหายไป มีแต่การส่งเสริมเก็บหอมรอมริบประหยัดมัจฉ์สดีในหน้าที่การงานทุกแห่งทุกแขนง

เครื่องใช้ไม้สอยของหน่วยราชการต่าง ๆ ตลอดถึงไฟฟ้าที่เราใช้อยู่ในวงงาน เครื่องใช้สอยซึ่งเป็นของกลางเป็นสมบัติของชาติ เมื่อเราเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบแล้ว เราก็ต้องรับผิดชอบในสิ่งเหล่านี้ไปด้วยกัน จึงเรียกว่าเป็นผู้ตั้งหน้าตั้งตาทำหน้าที่การทำงานด้วยความสุจริต เป็นที่ตายใจไว้วางใจของพี่น้องชาวไทยได้ และเป็นผู้มีกำลังด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมนี้ อัฐชาติบ้านเมืองของเราได้โดยไม่ต้องสงสัย

เพราะจุดนี้คือหัวใจของประชาชน กำลังก็อยู่ในจุดนี้ ทั้งทางความเจริญ ทั้งทางความเสื่อม ที่ถูกต้องดีงามตามความมุ่งหมายของประชาชนทั้งชาตินั้น วงราชการต่าง ๆ ได้รับความหน้าที่การทำงานจากการแต่งตั้งขึ้นมา และมีเงินเดือนของพี่น้องชาวไทยมาเลี้ยงดูเป็นพื้นฐาน ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยความสุจริตยุติธรรม งานของเราจะก้าวหน้าเดินงานราชการนี้และก้าวหน้าอย่างเด่นชัดยิ่งกว่างานใด ๆ

เช่นอย่างงานที่หลวงตาบัวเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลาย โดยนำศาสนามาเป็นผู้นำนี้เป็นเพียงขี้ปะติ๋วเท่านั้น ไม่ใช่เป็นงานใหญ่งานโตเหมือนงานราชการ ซึ่งต่างฝ่ายต่างหน่วยได้อุตสาหะพยายามทำด้วยจิตบริสุทธิ์ยุติธรรม การงานสะอาด เพื่อเกื้อเพื่อหนุนชาติของเราทุกแห่งทุกหนทั่วประเทศไทยนี้แล้ว งานนี้จะเด่นมากและเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปโดยลำดับมากยิ่งขึ้นกว่างานอื่นใด เช่นอย่างงานหลวงตาบัวที่มานำพี่น้องทั้งหลายนี้ เป็นงานขอขบิณฑบาตเชื้อเชิญพี่น้องทั้งหลายให้ช่วยชาติ เป็นเพียงแขนงหนึ่งเท่านั้น งานใหญ่โตที่สุดจึงอยู่ในวงราชการงานเมืองของเรา

จึงขอให้ทุก ๆ ท่านที่เป็นเจ้าหน้าที่ในราชการทุกหน่วย ๆ ถือเป็นภาระสำคัญที่เราจะต้องรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานและศักดิ์ศรีของเราต่อไป ชาติบ้านเมืองก็จะแน่นอนหามั่นคงเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว ยิ่งกว่าที่หลวงตาบัวทำอยู่เวลานี้เป็นไหน ๆ

เหตุที่ทางศาสนาจะมาเกี่ยวข้องในชาติไทยของเรา ดังที่หลวงตาบัวนำมาประกาศสอนพี่น้องทั้งหลายเวลานี้ ก็เพราะชาติไทยของเราเป็นชาติแห่งชาวพุทธ พระพุทธศาสนาเป็นพ่อเป็นแม่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพวกเรา เรากราบไหว้บูชายึดถือเป็นขวัญตาขวัญใจ ผากชีวิตชีวาไว้นี้หมด เมื่อเป็นอย่างนั้นศาสนากับทางบ้านเมืองจึงแยกกันไม่ได้ ถ้าหากมีแต่ทางบ้านเมืองอย่างเดียวมาช่วยชาติบ้านเมือง ก็เท่ากับชาติของเรามีเพียงแขนเดียว

บ้านเมืองของเราคนมีจำนวน ๖๒ ล้าน แล้วเพียงแขนเดียวจะยกอัฐชาติบ้านเมืองของเราขึ้นนั้น รู้สึกจะหนักมากทีเดียว จึงต้องอาศัยศาสนาอันเป็นแขนอีกข้างหนึ่ง เรียกว่ามีแขนซ้ายแขนขวาสมบูรณ์แบบแล้วในการที่จะอัฐชาติไทยของเรา ศาสนาจึงได้มาเกี่ยวข้องกับพี่น้องทั้งหลาย โดยขอขบิณฑบาตทางด้านวัตถุ เช่น ทองคำ ดอลลาร์ เงินสด จากนั้นก็สั่งสอนทางด้านจิตใจกับธรรมให้มีความกลมกลืน ให้ยึดมั่นถือมั่นในหลักธรรม เป็นเครื่องดำเนินชีวิตจิตใจหน้าที่การทำงานทุกประเภท จะแยกจะแตกจะพรากกันไปไม่ได้

ไม่ว่างานใดก็ตาม เช่น อย่างวงราชการงานเมือง ถ้ามีแต่เรื่องของโลกล้วน ๆ เข้าไปทำงานแล้ว โลกมันมีกิเลสอยู่ภายในนั้น ย่อมลืมนึกถึงตัวทำความชั่วช้าลามก ด้วยอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนลงไปทำให้เสียหายได้ แต่ถ้ามีธรรมในใจแล้วระดับผู้ที่ไปทำหน้าที่การงานวงราชการ เป็นเจ้าเป็นนาย มีศีลมีธรรมประจำตัวแล้ว เป็นความรู้สึกตัวตลอดเวลาไม่หลงตัวเอง หน้าที่การงานก็สะอาดสะอาด ตัวเองก็ไว้วางใจตัวเองได้ ประชาชนก็ไว้วางใจได้ งานการต่าง ๆ ที่ดำเนินไปมากน้อยก็เป็นผลเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นกว่าจะเสียหาย นี่ก็คือศีลธรรมประจำชาติไทยซึ่งเป็นลูกชาวพุทธ

ยิ่งเป็นผู้ใหญ่เท่าไรก็ให้เป็นผู้หนักแน่นในด้านศีลด้านธรรม จะเป็นที่เคารพเลื่อมใสเป็นที่ร่มเย็นของผู้น้อย แม้ในวงราชการหน่วยต่าง ๆ ก็เช่นเดียวกัน หัวหน้าในราชการหน่วยนั้น ๆ เป็นผู้ที่มีศีลธรรม พร้อมกับข้าราชการทั้งหลายต่างคนต่างมีศีลธรรมประจำตัวแล้ว งานนั้นจะเป็นงานที่ร่มเย็นเป็นสุข ประหนึ่งว่าพอกับลูกทำงานอยู่ด้วยกัน ในวงงานนั้นบรรดาบริษัทบริวารเหมือนกับลูก ๆ หลาน ๆ ของตน ทำได้ด้วยควมไว้วางใจต่อกัน เพราะมีธรรม ย่อมมีความสุจริตและร่มเย็น ไม่มีความระแคะระคายต่อกัน

นี่ละธรรมเข้าที่โหนดงานจะสะอาดสะอาด ยิ่งงานวงราชการด้วยแล้ว จึงไม่ควรอย่างยิ่งที่จะพรวดจากพุทธศาสนาหรือธรรม ต้องเข้าไประดับประดาแทรกอยู่ในวงงานนั้นเสมอ ถ้ามีแต่โลกมีแต่หน้าที่การงานอย่างเดียว ไม่มีธรรมเข้าแทรกนั้น มันร้อยส้นพันคมมันพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงไปได้ จนกระทั่งทำชาติบ้านเมืองให้ล่มจมก็ได้ เพราะอำนาจหน้าที่นั้นมีความลึกลับอยู่กับความสกปรกแฝงอยู่แทรกอยู่ ๆ โดยอาศัยหน้าที่การงานอำนาจนั้นทำอย่างเปิดเผย แต่ความลึกลับซึ่งเป็นเรื่องของกิเลสไม่มีธรรมเข้ากำจัดภายในนั้นเลยแล้ว มันจะสร้างแต่ความสกปรกโสมมขึ้นมากภายในหน้าที่การงานนั้น ๆ

หน่วยไหน ๆ ก็ไม่มีธรรมในใจมีแต่ความสกปรกโสมมเต็มหน่วยงานต่าง ๆ แล้วงานนั้นก็เปื้อนเป็นไฟสามารถเผาไหม้ชาติไทยของเราได้ เพราะความไม่มีธรรม ด้วยเหตุนี้เราจึงควรมีธรรม ไม่ว่าประชาชนทั่ว ๆ ไป ยิ่งวงราชการด้วยแล้วควรจะเน้นหนักในทางด้านธรรมะประจำตัว เพื่อดำเนินงานไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมชาวสะอาด ให้ประชาชนเขาได้เคารพนับถือไว้วางใจตลอดไป นี่ธรรมเป็นความจำเป็นอย่างนี้ จึงได้นำมาชี้แจงให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ

เวลานี้ชาติไทยของเราเอนเอียงค่อนข้างจะล่มจมได้ เพราะอะไร ก็เพราะชาติไทยของเราเอง จะไปตำหนิใครไม่ได้ว่าทำความล่มจม คือชาติไทยของเราเองเป็นผู้ทำความล่มจมแก่ชาติของตน โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ตามนิสัยสุรุ่ยสุร่าย และตามนิสัยสกปรกโสมมในที่ต่าง ๆ ตลอดวงราชการงานเมือง ทำไปด้วยความสกปรก ซึ่งเป็นไฟเป็นไฟเผาไหม้ชาติบ้านเมืองของตนไปในทำนองเดียวกัน ชาติของเราก็ต้องเอนเอียงไปได้ล่มจมไปได้

เมื่อต่างคนต่างปรับเนื้อปรับตัว นำธรรมเข้าไปเป็นเครื่องสนับสนุนแล้ว จะแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปได้ด้วยความปลอดภัยและแน่นอนมากขึ้นเป็นลำดับ เพราะอำนาจแห่งศาสนธรรมเข้าครองใจ จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำธรรมนี้เข้าสู่ใจเสมอ

วงราชการนั้นแหละเป็นวงที่สำคัญมาก ซึ่งควรจะนำธรรมะเข้าไปเป็นจิตเป็นใจ เป็นแก่นอันสำคัญอยู่ในหัวใจของเรา เคลื่อนไหวออกไปในทางหน้าที่การงานต่าง ๆ เพื่อชาติบ้านเมืองของเรา ก็จะเคลื่อนไหวออกไปด้วยความสะอาดสะอาด มีผลเป็นที่พอใจเป็นลำดับลำดับ นี่ละศาสนา ผู้ใกล้ชิดติดพันศาสนาที่สุด ถ้าพูดให้ถูกต้องตามหลักแห่งชาวพุทธของเราแล้ว ในวงราชการต่าง ๆ ต้องเป็นผู้นำในทางศาสนา เป็นแก่นเป็นแกนของศาสนา เป็นแก่นเป็นแกนแห่งการแสดงออก หน้าที่การงานต่าง ๆ ให้มีศาสนาเป็นธรรมเคลือบแผ่อยู่เสมอ ทุกอย่างจะมีความแน่นอนมากขึ้น นี่คือการช่วยชาติของเราด้วยการปรับปรุงตัวของเราแต่ละคน ๆ ตลอดวงราชการงานเมืองต่าง ๆ ให้ช่วยกันปรับปรุงตัวเอง แล้วชาติไทยของเราจะมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ

ศาสนามีความจำเป็นอย่างนี้ จึงได้นำมาชี้แจงให้พี่น้องทั้งหลายทราบ ไม่ใช่ศาสนาเป็นเหมือนตุ๊กตาเครื่องเล่นของเด็ก ยิ่งมีความรู้สูงที่ไปเรียนที่ไหน ๆ มามากมายแล้วก็มาแบ่งมาอวดรู้อวดฉลาด ความรู้ความฉลาดเต็มไปด้วยความสกปรกโสภณ แล้วเหยียบย่ำทำลายศาสนาหาว่าศาสนานี้เป็นตุ๊กตา เป็นเครื่องเล่นของเด็ก เป็นธรรมที่ครีที่ล้ำสมัย ไม่ทันสมัยเหมือนความรู้ที่ตนเรียนมาด้วยความทะนงจากที่ต่าง ๆ แล้วก็เอาความทะนงนั้นมาสร้างความสกปรกโสภณแก่บ้านแก่เมืองของเรา นี่ใช้ไม่ได้เลย ให้พากันจดจำข้อนี้เอาไว้

ความรู้ที่เรียนมานั้น เป็นความรู้ที่เป็นไปด้วยอำนาจของกิเลสติดแนบไปตลอดเวลา โดยไม่มีเจตนาที่ตาม ที่แสดงออกเหล่านั้นมีกิเลสแฝงเข้าไป เรียนได้มาแล้วแทนที่จะมาทำประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองตามหลักวิชาที่เรียนมา กลับกลายเป็นนำหลักวิชาที่เรียนมานั้นไปใช้ในทางทุจริตได้มากกว่าคนสามัญธรรมดา ตาสีตาสายอยู่ตามท้องไร้ท้องนาเขาไม่ได้ทำความเสียหายมากกว่าผู้ที่เรียนมาก ๆ แล้วมาลืมนื้อลืมตัวมาทะนงตัว นำหลักวิชาไปทำในทางเสียหายมากต่อมาก นี่ไม่ถูกจุดมุ่งหมายของหลักวิชาที่เรียนมา ควรนำมาปฏิบัติต่อชาติบ้านเมืองของเรา

ใครได้วิชาแขนงใดมาก็มาทำประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองของเรา ไม่ใช่ได้มาแล้วเอามาแบ่งมาอวดศักดิ์ศรีดีงามของตน ทั้ง ๆ ที่ความดีไม่มีเท่าไรนเท่ายุ่งเลย ก็มาอวดมาแบ่งกันชาติไทยของเราจะจมได้ด้วยเหตุผลอย่างนี้ จึงขอให้นำหลักวิชาที่มีธรรมะแทรกเข้ามาเป็นคู่เคียง เรียกว่ารักษาความปลอดภัย นำธรรมเข้ามาประจำใจแล้ว นำหลักวิชาที่เรียนมานี้ ไปปฏิบัติต่อหน้าที่การงานตามหลักวิชาของตน ด้วยความสุจริตยุติธรรม นี้แลเป็นผลประจักษ์ในชาติไทยของเราจากผู้มีธรรมในใจ

ผู้มีธรรมในใจไปที่ไหนร่มเย็น เป็นที่ไว้วางใจได้ ยิ่งเป็นนงราชการมีธรรมในใจ เป็นผู้ใหญ่เท่าไรยิ่งถือธรรมเข้มงวดกวดขันเหมือนสมภารวัด สมภารวัดต้องเป็นผู้มีความเข้มงวดกวดขันหน้าที่การงานความประพฤติศีลธรรมทุกอย่าง ผู้น้อย เช่น พระเณรภายในวัดก็มีความเคารพยำเกรงไปเองและเชื่อถือ วงราชการก็เหมือนกัน ผู้ใหญ่เท่าไรมีธรรมในใจแล้วยิ่งเป็นที่เคารพเลื่อมใส เป็นที่กราบไหว้บูชา ร่มเย็นเป็นสุขต่อพี่น้องชาวไทยของเราทั่วหน้ากัน นี่ศาสนาแทรกเข้าตรงไหนทำคนให้มีความค่าขึ้นมาโดยลำดับ

วันนี้ได้อธิบายถึงเรื่องการฟื้นฟูชาติไทยของเราด้วยวิธีการที่กล่าวนี้ โดยนำศาสนาเป็นหลักเป็นแกนในหน้าที่การงานจึงจะเหมาะสม เราอย่าห่างเหินจากศีลจากธรรม อย่าเห็นว่าธรรมเป็นของครีเป็นของล้าสมัย วิชาที่เราเรียนมาและความประพฤติของเราที่เป็นไปด้วยความคึกคะนอง ทำความเสียหายแก่ตนและส่วนรวมอยู่เวลานี้ ถือว่าเป็นของทันสมัย ความทันสมัยประเภทนี้ เป็นความทันสมัยเพื่อทำลายชาติบ้านเมืองของเรา หากคุณค่าไม่ได้ จึงต้องนำธรรมเข้ามาประกอบในงานและวิชาเหล่านี้ เพื่อการดำเนินหน้าที่การงานเป็นผลขึ้นมาเป็นลำดับ เพราะฉะนั้นทางราชการนี้จึงเป็นจุดสำคัญ

การกล่าวทั้งนี้นำศาสนามาประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบ หลวงตาบัวไม่มีอำนาจราชศักดิ์วาสนาแต่อย่างใด แต่อาศัยธรรม คำว่าธรรมนั้นหมายถึงโลกุตระธรรม แปลว่าธรรมเหนือโลก เหนือตลอดเวลา เหนือทุกชั้นทุกภูมิของโลก จะเป็นโลกไหนก็ตามธรรมเหนือทั้งนั้น นำธรรมที่เหนือกว่าโลกนั้นแลมาสั่งสอนพี่น้องทั้งหลาย เพราะธรรมเหนือโลกเป็นธรรมอัศจรรย์ โลกเป็นโลกไม่ได้อัศจรรย์อะไร เต็มไปด้วยความโลภ ความโกรธ ราคะ ตัณหาเต็มเนื้อเต็มตัว จุดลากคนที่หลงตามมันให้เสียผู้เสียคน ไม่กำหนดชาติชั้นวรรณะใด วิชาความรู้สูงต่ำไม่กำหนด ก็เลศครอบครองถืออำนาจเอาไปเป็นเครื่องมือได้อย่างคล่องตัวเหมือนกันหมด ถ้าไม่มีธรรมเข้ากำกับแล้วจะไม่เกิดประโยชน์อะไร

เพราะฉะนั้นจึงต้องนำธรรมมาสั่งสอนพี่น้องทั้งหลาย อย่าลืมนื้อลืมนิ้ว ให้มีธรรมติดตัวเสมอ ธรรมคือความล้ำเลิศประเสริฐสุดภายในตัวของเรา การแสดงออกทุกอย่างถ้ามีธรรมในใจแล้วจะงามตา ฟังแล้วเพราะหู ไม่ได้เป็นเหมือนกิเลส ธรรมจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราชาวพุทธทั้งหลายจะนำมาปฏิบัติ เฉพาะวงราชการงานเมืองนั้นแหละ ควรจะนำธรรมเข้ามาใกล้ชิดติดพันเป็นหลักใจ แล้วจะเป็นหลักของชาติบ้านเมืองสมว่าเราเป็นชาวพุทธ อย่าเพียงแต่ถือว่ามีชาวพุทธ ๆ ลม ๆ แล้ง ๆ ใช้ไม่ได้เลย

ต่างคนต่างประกาศตนว่าเป็นลูกชาวพุทธ ถือพุทธศาสนา แต่ความประพฤติหน้าที่การงานนั้นเข้ากันกับศาสนาไม่ได้เลย มีแต่ความสกปรกโสภณ ความเลวร้ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นการทำลายตนและส่วนรวมไปเป็นลำดับ นี่เพราะถือแต่ปากถือแต่คำพูด ไม่เอาความจริง ความจริงเข้าไปใส่ เราต้องปฏิบัติหน้าที่การงานของเรา ด้วยความเป็นผู้มีศีลมีธรรมทุกคน

บ้านเมืองของเราจะเจริญรุ่งเรือง นี่ละศาสนานำนำอย่างนี้ สอนพี่น้องทั้งหลายให้ทราบ เรื่องราวผิดถูกชั่วประการใด ขอได้นำธรรมซึ่งเป็นความถูกต้องดีงามนี้ไปปฏิบัติต่อตนเองและหน้าที่การงาน

คู่ครองัวัวเมียให้มีธรรมไปปฏิบัติ ถ้าไม่มีธรรมไปปฏิบัติแล้ว แม้แต่ัวัวเมียก็ทะเลาะกันได้วันยังค่ำ เราอย่าว่าเป็นัวัวเป็นเมียของคนผู้ใหญ่ผู้น้อย กิเลสตัวนี้มันเหนียวทุกอย่าง มันจับหัวชนกันให้ทะเลาะกันได้ ัวัวเมียลงรอยกันไม่ได้ก็เพราะกิเลสตัวคึกคักตัวคะนอง ตัวราคะตัณหาี่สำคัญมากที่เดียว คำว่าราคะตัณหาี่มีอยู่กับทุกคนไม่ว่าหญิงว่าชาย แม้แต่สัตว์เดรัจฉานเขาก็มี แต่สัตว์เดรัจฉานเขาไม่มีธรรม ตามภาษาภาษาของเขา ไม่มีใครถือศีลถือสา

แต่มนุษย์เรานี่เฉพาะอย่างยิ่งเป็นชาวพุทธ ไม่มีศีลมีธรรมติดเนื้อติดตัวเลย ปล่อยให้เพ่นพ่านเต็มตลาดตลาดเล มีแต่เรื่องกิเลสตัณหาี่มีราคะตัณหาี่เป็นสำคัญ ยิ่งต่างคนต่างบำรุงบำเรอ ต่างคนต่างอดหนุน ต่างคนต่างชมเชย ถ้าเป็นราคะตัณหาี่แล้ว เป็นบ้ากันทั้งบ้านทั้งเมืองไม่รู้เนื้อรู้ตัว สุนัขเดือน ๙ เดือน ๑๒ ซึ่งเป็นเวลาเขาคึกเขาคะนอง สุ่มมนุษย์เราอันหาเวลาี่เวลานี้ไม่ได้ คึกคะนองตลอดเวลา

มีเมียแล้วก็คึก มีัวัวแล้วก็คึกก็คะนอง เห็นหญิงหนึ่งผ่านมาตรงหน้าี่ เมียจะหมดความหมายไปทันที แล้วผู้หญิงมองเห็นผู้ชายผ่านมาข้างหน้า ัวัวจะหมดความหมายไปทันที มันคืบคลานไปหาหญิงกาฝากชายกาฝาก ชายเป็นพิษหญิงเป็นภัยนั้นทันที ๆ นี่เป็นนิสัยของกามกิเลสไม่มีคำว่าเพียงพอ ได้เท่าไรไม่เพียงพอ แล้วก็สร้างความยุ่งเหยิงวุ่นวายสุดท้ายก็ไปติดพันกับผู้หญิงกับผู้ชายที่ลับที่แจ้งเข้ามา เอาไฟมาเผาครอบครวัของตัวเอง

ครอบครวัคือใคร คือผู้ชายก็เอาผู้หญิงมาเผาเมียตนเองนั้นแหละ ผู้หญิงก็ไปหาผู้ชายลึก ๆ ลับ ๆ มาเผาัวัวตนเอง เอาไฟเผาหัวอกให้เป็นพินเป็นไฟ พวกนี้พวกสร้างบาปสร้างกรรมหนามากนะ สร้างกรรมด้วยการเอาพินเอาไฟมาเผาไหม้กัน ระหว่างัวัวเมียซึ่งมีความจงรักภักดีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกันนี้ให้แตกกระจายไปได้ ถ้ากามกิเลสมันล้นฝั่งเมื่อไรแล้ว ัวัวเมียอยู่กันไม่สนิท แตกกระจัดกระจายกันได้โดยไม่ต้องสงสัย จึงต้องมีธรรมเข้ากำกับ

นี่ละที่ว่าธรรม ๆ คือให้ อับปิจฉตา ให้มีัวัวเดียวเมียเดียว นี่ธรรมท่านยอมรับธรรมท่านสั่งสอนให้มืออย่างนี้ สังคมผู้ดีก็ยอมรับ ให้ปฏิบัติกันอย่างนี้ อย่ามีแบบ มหิจฉตา มีเท่าไรไม่พอ มีก็ร้อยก็พันัวัวไม่พอ มีก็ร้อยก็พันเมียไม่พอ นี่เรียกว่าความปรารถนานรกอเวจีเผาบ้านเผาเมือง ลองต่างฝ่ายต่างไม่เชื่อพระพุทธเจ้าแล้ว ไปปฏิบัติตามความคึกคะนองของตนดูซิ เมืองไทยของเราี่จะจมไปได้อย่างง่ายดาย เพราะไฟกองนี้รุนแรงมากเผาได้หมด เพราะต่างคนต่างมีต่างคนต่างก่อขึ้น ต่างคนต่างเผากัน โลกนี้แตกได้ทันที

ท่านจึงสอนให้มีธรรมเป็นน้ำดับไฟ บังคับกำกับไว้เสมอ อับปิจฉตา ให้มีเมียเดียวมี
 ฝัวเดียว อย่าเป็นน้ำล้นฝั่ง นี่จะเป็นความสุขความสงบเย็นใจที่สุด จะเป็นความอบอุ่น ผาก
 เป็นผากตายกันได้ระหว่างสามภรรยา จะไม่มีระแคะระคายสร้างพินสร้างไฟเผากัน เพราะ
 ธรรมข้อนี้บังคับไว้ให้อยู่ในความพอดี เรามีธรรมอย่างนี้แล้ว ฝัวก็สบายเมียก็สบาย ต่างคน
 ต่างไว้วางใจกันได้ ผากเป็นผากตายกันได้ ไม่มีความระแคะระคาย เพียงศีลข้อเดียวนี้
 เท่านั้น ก็ทำความอบอุ่นแก่ครอบครัวเหี้ยเรือ่นชาวพุทธเราครอบคลุมประเทศไทยของเราได้
 ต่างคนต่างมีฝัวเดียวเมียเดียวเท่านั้น อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม

อย่าไปแย่งวิชาหมามาใช้ หมามาไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ มีฝัวมีเมียก็ตัวก็ได้ อย่าง
 มากเขาก็ไล่กัดไล่ฉีกกันไปเท่านั้น แต่มนุษย์เรานั้นมันรุนแรงเพราะฉลาด มันฆ่ากันพินาศฉิบ
 หายได้ ลองปล่อยให้เมืองไทยของเราเรียนวิชาหมา แข่งวิชาหมาด้วยอำนาจแห่งราคะ
 ตัณหาที่ดุชิ เมืองไทยของเราจะแตกกระจัดกระจายไปหมด หมาจนหาที่พึ่งไม่ได้ เจ้าของ
 จมทะเลหมดเพราะเรียนวิชาหมาสูงยิ่งกว่าหมาไปอีกมาใช้ เลยตกทะเลกันหมดเพราะไฟ
 กามมันเผา ด้วยความไม่มีธรรมในใจ

ที่นี้ตรงกันข้ามต่างคนต่างมีธรรมในใจแล้ว รู้ของเขาของเรา รู้ลูกเขาลูกเรา ฝัวเขา
 เมียเรา มีขอบมีเขตมีฝั่งมีฝ้า มีพ่อแม่แม่ มีพี่มีน้อง ต่างคนต่างรักษาในขอบเขตของตนด้วย
 ความมีธรรมด้วยกันแล้ว มองดูแล้วงามตา นี่ละคนมีธรรมประพฤติตัวอย่างนี้ก็งามตา
 ใจ อย่างอื่นเรานำธรรมมาปฏิบัติก็งามตาใจเช่นเดียวกัน ดังที่กล่าวมาแล้วนี้ ธรรมจึง
 เป็นความจำเป็นมากที่ชาวพุทธของเราจะนำไปปฏิบัติ อย่าเห็นว่าเป็นของครีของล้ำสมัย
 ด้วยอำนาจของกิเลสมันเหี้ยบย่ำทำลาย

เวลานี้กิเลสความโลภก็ตี ความโกรธก็ตี ราคะตัณหากีตี กำลังสั่งสมกำลังและกำลัง
 ฟื้นฟูตัวเอง ยกย่องตัวเองขึ้นมาเผาหัวใจมนุษย์ ให้มนุษย์ตื่นตื่นหลงกลตามมันเห็นว่ามัน
 เป็นของวิเศษเลิศเลอ ธรรมเลยกลายเป็นขี้หมูราขี้หมาแห้งไปแล้ว ปล่อยให้อันนี้ออก
 ทำงานเพ่นพ่านเต็มบ้านเต็มเมือง เพราะฉะนั้นโลกจึงมีแต่ความรุ่มร้อนหาความสงบร่มเย็น
 ไม่มี เพราะไม่มีน้ำดับไฟคือธรรมในใจ ถ้ามีน้ำดับไฟคือธรรมในใจแล้ว ต้องสงบร่มเย็นทั่ว
 หน้ากัน ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ยึดหลักธรรมนี้ไว้เป็นหลักใจ

เฉพาะอย่างยิ่งที่เราจะปฏิบัติให้เป็นฝั่งเป็นฝ้าเป็นหลักเป็นเกณฑ์ประจำ สมกับเรา
 เป็นลูกชาวพุทธจริง ๆ แล้ว ขอให้หนักพุทธโธ ธัมโม สังโฆ ผากเป็นผากตายกับธรรมเหล่านี้
 การประพฤติหน้าที่การงานต่าง ๆ ขอให้คำนึงถึงความผิดถูกชั่วดี โดยถือพระพุทธเจ้า พระ
 ธรรม พระสงฆ์ เป็นเครื่องรับรองความบริสุทธิ์ของเรา เราจะชุ่มเย็นเป็นสุขภายในใจ

ภายนอกเราก็ได้อาศัย เช่น ตึกรามบ้านช่องหรือบ้านเรือนเราก็มี เงินทองข้าวของ
 มากน้อยเราก็มี สมบัติบริวารต่าง ๆ เราก็มี นั่นเป็นเครื่องอาศัยที่อยู่ร่วมกันในเวลามีชีวิต

เกี่ยวกับว่าชั้นนี้วรรณะนี้ ความรู้สูงต่ำประการใด ธรรมชาตินี้เข้าได้หมด ผู้หญิงมองเห็นผู้ชายพันกันแล้ว ๆ ภายในใจ ผู้ชายมองเห็นผู้หญิงซึ่มซาบเข้าถึงกันแล้วภายในใจ ไม่ได้กลัวกัน หญิงไม่ได้กลัวชาย ชายไม่ได้กลัวหญิง เพราะมีธรรมอันกล้าหาญดุติ่มภายในใจ ด้วยกันทั้งสองคน แล้วจะไปกลัวกันหาอะไร

ผู้หญิงก็ไม่กลัวผู้ชาย ผู้ชายไม่กลัวผู้หญิง เพราะเป็นเครื่องสัมผัสสัมพันธ์กัน เหมือนกับไฟตัวผู้ตัวเมียมันดุติ่มกันได้อย่างง่ายดาย โดยไม่ต้องคำนึงถึงชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำประการใด จึงต้องเอาศีลเข้าไปบังคับเอาไว้ ฐานะสูงต่ำประการใดไม่สำคัญ สำคัญให้อยู่ในขอบเขตแห่งศีลข้อนี้ เมื่อศีลข้อนี้เข้าประสานในจิตใจของทุกคน ๆ แล้วโลกเราก็มีความสงบร่มเย็นมากโดยทั่วกัน ไม่ได้มากขอให้ศีลข้อที่สามนี้ ข้อที่สี่ที่ห้าเราก็ไม่ได้กล่าวถึงมากมายก็พอจะทราบกันบ้างแล้ว

จากนั้นเป็นชั้นที่สามเป็นชั้นสำคัญ ชั้นที่จำเป็นที่สุดคือหลักใจ ขอให้มัจฉิตตภาวนา ภายในใจของเรา เราเคยไหว้พระไหม้เราเป็นลูกชาวพุทธ มีหน้าที่อย่างวงราชการงานเมืองตั้งแต่ก่อน มีแต่ลูกศิษย์พระทั้งนั้น ออกจากวัดไปเรียนหนังสือเป็นลูกศิษย์พระ ๆ ครั้นเวลาไปเรียนหนังสือมาแล้ว อิติปิโส ภควา นีมันชีเกียจนะลูกศิษย์พระ ไปอยู่ในวงราชการงานเมืองต่าง ๆ ก็ชีเกียจ นี้ต้องมี จะไม่มียั้ง พระเป็นพ่อเป็นแม่ ทั้งพ่อแม่ของเด็ก ทั้งเด็กฝากไว้เป็นลูกของพระทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเด็กครั้งก่อน ๆ แม่ทุกวันนี้ก็ยังเต็มวัดเต็มวามีแต่ลูกศิษย์พระทั้งนั้นไปเรียนหนังสือ ครั้นเรียนมาแล้วไม่ได้เห็นคุณของวัดของวาของพระเจ้าพระสงฆ์ ของครูของอาจารย์ ยิ่งกว่าความลืมนื้อลืมนัตวะเยอทะยาน เยอหยิ่งจองหอง ไม่มีธรรมติดตัวเลย นี่เสียตรงนี้สมัยปัจจุบันเรา

เรียนมากก็ไปเรียนเรื่องสกปรก เป็นเรื่องของกิเลสไปหมด ไม่มีธรรมเข้าชะเข้าล้าง สมชื่อสมนามว่าเราเป็นลูกศิษย์พระ วงราชการต่าง ๆ นับได้แน่นอนเลยว่า ส่วนมากมีแต่ลูกศิษย์พระทั้งนั้นไปเป็นเจ้าของเป็นนายอยู่ในโรงในศาล จนกระทั่งถึงนายกฯ ก็มีเป็นลูกของพระ นายกรัฐมนตรีเหล่าไปอย่างนั้นชีไม่ได้ยกศีลยกธรรม มันยกเหล่ายกศถาบรรดาศักดิ์ชื่อเสียงเรื่องนามต่าง ๆ ว่าเป็นของดีของดี เลยลืมนศีลธรรม ลืมนว่าเป็นลูกพระไปเสียมันถึงได้โลอะ ๆ เทอะ ๆ เวลานี้ เรียนมากเท่าไรหาสาระไม่ได้ เพราะไม่มีธรรมเข้ากำกับ เราจึงต้องให้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานทุกอย่าง ด้วยความมีศีลธรรมเข้าเกี่ยวเนื่องหรือบังคับบัญชาอยู่เสมอ นี่สมชื่อว่าเราเป็นชาวพุทธ เราเป็นลูกพระในวัดในวา

จากนั้นอย่าได้ลืมนพุทโธ ธัมโม สังโฆ เวลาจะหลับจะนอน เวลานั้นไม่มีงานอื่นใดเข้ามายุ่งเหยิง เป็นเวลาจะนอนถ่ายเดียว ให้เราถือโอกาสเวลานั้นไหว้พระก็ให้จบ อรหัง สมมาสมพุทโธ สุวากุขาโต สุปุณฺณโน ไหว้ให้จบ จบเสร็จเรียบร้อยให้ภาวนา เอาพุทโธ

หรืออัมโม หรือสังโฆ ในธรรมบทใดก็ตามที่เหมาะสมกับจิตใจของเรา เราถนัดในธรรมบทใดแล้วนำธรรมบทนั้นมาบริกรรม เราจะนั่งพับเพียบก็ได้ นั่งขัดสมาธิก็ได้ จะนั่งที่ไหนก็ได้

แต่ว่านั่งเก้าอี้มันไม่ค่อยสนิทใจ พวกนี้พวกลืมหืม ครั้นนั่งเก้าอี้แล้วถ่อมมองไปทางอื่นเสีย ลืมเนื้อลืมหืมตัวพุทโธจึงหายเงียบ เราจึงไม่สอนว่าให้นั่งเก้าอี้ภาวนาก็ได้ แต่ใครจะนั่งเราก็มองว่า ถ้าจะดื้อก็ดื้อไปอย่างนั้นเพราะมันเคยดื้อแล้วมนุษย์เรา ให้นั่งพับเพียบก็ได้ นั่งขัดสมาธิก็ได้ เวลาเรานอนก็ให้นึกพุทโธ ๆ อยู่กับใจ เวลานั้นก็ให้นึกพุทโธ หรืออัมโม หรือสังโฆ อยู่ที่ใจ มีสติกำกับไว้เสมออย่าลืมหืมตัวในเวลานั้น เช่น นึกพุทโธ ๆ ก็ให้มีแต่คำว่าพุทโธคำเดียวกับสติที่รู้กันอยู่กับคำบริกรรมเท่านั้น ประหนึ่งว่าโลกสงสารนี้ไม่มี มีแต่พุทโธหรืออัมโมภายในใจด้วยสตินี้เท่านั้น นี่ให้นั่งภาวนา เรียกว่าสร้างหลักใจให้ตัวของเรา สมเราเป็นชาวพุทธ

เราชาติที่พึ่งมากที่สุดนะ ชาวพุทธของเราารู้สึกว่าหาหลักเกณฑ์ทางด้านจิตใจไม่ได้เลย มีแต่คว้าน้ำเหลว ๆ อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี เวลานี้คนเราไปติดอยู่กับสิ่งภายนอกนะ ไม่ได้มาติดอยู่กับตัวเอง อันนั้นดี เงินก็ดี ทองก็ดี ข้าวของต่าง ๆ ดี ยศถาบรรดาศักดิ์ดี ตั้งชื่อตั้งเสียงกันก็ตั้งฟากจรวดดาวเทียมแต่คนเลยยิ่งกว่าหมา นี่ไม่สนใจจะมาแก้ไขตัวซึ่งเลวภายในใจของเราแล้ว ก็ไปเอาดีจากภายนอก จากชื่อจากเสียง เป็นนั่นเป็นนี่ ติดอยู่กับนอก ๆ ตัวเราเลวขนาดไหนไม่ดู เพราะฉะนั้นความร้อนจึงไม่ปราศจากใจ จากคนเราที่ไม่สร้างตัวให้ดี ในกิจที่ควรสร้าง คือสร้างใจให้ดี

ให้มีพุทโธ ๆ อยู่ภายในตัว จิตใจจะสงบเย็น เวลาเรานั่งภาวนาด้วยความมีสติ นี่เรียกว่าสร้างหลักฐานให้ใจ เพราะใจนี้ไม่เคยตายมาแต่กับปีใดกาลใดก็ตาม เกิดภพนี้ไปภพนั้น จากภพนี้ไปภพนี้ตลอดมาอย่างนี้ก็กัปก็กลับ ในบุคคลและสัตว์แต่ละราย ๆ การเกิดตายสับสนปนเปมากที่สุด ไม่มีใครแข่งกันได้ คือเรื่องการเกิดตายของสัตว์โลก เนื่องจากใจไม่เคยตาย ทั้ง ๆ ที่กิเลสมันหลอกกว่าตายแล้วสูญ ๆ นั่นคือความหลอกลวงของกิเลส เฉพาะอย่างยิ่งชาวพุทธเราลืมหืมเนื้อลืมหืมตัว เลยกล้ำหาญต่อการทำบาป ไม่สนใจต่อการทำบุญให้ทาน เพราะเห็นว่าตายแล้วสูญ ๆ ยิ่งเหมาะแต่ความชั่วช้าลามกเต็มหัวใจ เวลาตายแล้วไปลงนรก สูญหรือไม่สูญนรคนั้นนะ จะเก่งกว่าพระพุทธเจ้าหรือ

พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์สอนเป็นเสียงเดียวกันหมดว่า บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมี เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม มี เปเรตตีประเภทต่าง ๆ นับประมาณไม่ได้เลยมีเต็มโลกธาตุ นี่คือพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์สอนไว้ทั้งนั้น เฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันของเรา ก็ทรงชี้แจงแสดงไว้หมดทุกอย่างว่ามี ๆ ทั้งนั้น เพราะท่านทรงรู้ทรงเห็นทุกอย่างแล้ว นำสิ่งที่มีมาสอนพวกเรา

แต่พวกเราชาวพุทธก็เลยกลายเป็นชาวผีไปตามกิเลสเสีย ลบล้างว่าบาปไม่มีบุญไม่มี นรกไม่มีสวรรค์ไม่มี ตลอดนิพพานไม่มี สัตว์ เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหมทั้งหลายไม่มี ๆ มีแต่เราตัวกำลังโลก ตัวกำลังโกรธ ตัวกำลังท่วมท้นอยู่ด้วยราคะตัณหา ตัวเป็นไฟเผาตัว ๆ อยู่ในหัวใจ มีเท่านี้เวลานี้

ดูเอาซิในหัวใจของใครมีไหมสิ่งเหล่านี้ ว่าบาป บุญ นรก สวรรค์ไม่มี แล้วไฟเผาหัวใจเราอยู่เวลานี้มีไหม เราอย่าเอาชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำความรู้วิชาใด ๆ มารับรองมายืนยัน ไม่ได้ผลทั้งนั้น ต้องเอาสติปัญญาหยั่งเข้าดูมัน มันร้อนไหม มันทุกข์ไหม เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงต้องภาวนา เอาสติปัญญาหยั่งเข้าสู่จุดที่เป็นไฟคือจิตดวงนี้ ให้ไฟดับลงไปด้วยพุทโธ ด้วยธัมโม ด้วยสังโฆ แล้วจิตจะสงบเย็นลงไปเห็นประจักษ์ นี่ละความสุขที่เราหาทั่วดินแดน เวลารวมแล้วจะมาอยู่ที่จุดเป็นความสงบเพราะการภาวนา ไม่ได้ความสุขจากสิ่งนั้นสิ่งนี้ที่คว้าน้ำเหลวกันทั่วดินแดนนะ แต่จะได้ความสุขความสงบเย็นใจ ได้หลักได้เกณฑ์จากการภาวนา

เมื่อจิตสงบแล้วจะเย็น ปล่อยวางหมด โลกธาตุนี้เหมือนไม่มี เหลือแต่ความรู้เด่นอยู่ดวงเดียวและอัศจรรย์ล้นพ้น แปลกประหลาดสุดยอดคือใจที่สงบตัวเข้ามา ปล่อยวางเรื่องสิ่งสกปรกโลกามิสทั้งหลายนั้นออกได้เป็นลำดับเข้าสู่ความสงบ เพราะอำนาจแห่ง พุทโธ ดิ่งดูตเข้ามา เพราะอำนาจแห่งพุทโธบังคับจิตดวงนี้ ไม่ให้ไปส่ายส่ายกับไฟสิ่งสกปรกทั้งหลายเหล่านั้น ให้อยู่กับพุทโธ ๆ คำเดียวนี้ ใจจะมีความสงบเย็น นี่ละศาสนาที่ท่านสอนอย่างนี้

แต่เราไม่ได้สนใจกับพุทธนั้นซิ มีแต่ลมปาก เอาพุทธเข้ามาสู่หัวใจเราจริง ๆ ดูเป็นยังงี้ พระพุทธเจ้าโกหกโลกจริง ๆ เหนอ พอจิตสงบเย็นเข้าไปแล้วจะส่องแสงสว่างกระจ่างออกไปโดยลำดับ เพราะอำนาจแห่งความสงบมีกำลังขึ้นโดยลำดับ จากนั้นก็กระจายออกทางด้านปัญญาชานไปหมด ๆ ความสุขความแปลกประหลาดอัศจรรย์ จะปรากฏขึ้นที่จิตนี้โดยลำดับลำดับ ๆ มันจะปล่อยวางความยุ่งเหยิงวุ่นวายลม ๆ แล้ง ๆ นั้นออกเป็นลำดับ ๆ แล้วจิตจะสง่างามขึ้นภายในหัวใจของเรา

นี่เรียกว่าศาสนาเจริญ เจริญที่หัวใจของชาวพุทธเรา ความรุ่มเย็นเป็นสุขจะเจริญขึ้นที่หัวใจของชาวพุทธเรา ความเดือดร้อนวุ่นวายที่เคยเผาหัวใจมามากน้อยนั้นจะจางหายไป ๆ แม้จะอยู่กระต๊อบด้วยความจนจนก็ตาม แต่หัวใจไม่จนด้วยธรรม มีที่พึ่งมีหลักเกณฑ์แล้ว เป็นเศรษฐีไม่เป็นเศรษฐีก็ตามขอให้มธรรมในใจ จะเป็นความสง่างามชนะสิ่งภายนอกทั้งหมด ที่เราสำคัญมันหมายความว่าสิ่งนั้นดีสิ่งนี้ดี จะไม่มีอะไรดียิ่งกว่าใจที่สงบเย็นด้วยธรรมนี้เลย ขอให้พี่น้องทั้งหลายยึดหลักใจนี้ไว้ให้มากนะ

เวลานี้ชาวพุทธเรารู้สึกว่าเหลวไหลมากในทางด้านจิตใจ ธรรมกับใจไม่ค่อยมี มีแต่ไขว่คว้าลม ๆ แล้ง ๆ เวลาผลได้มานี้ไปหาความสุขตั้งแต่ตื่นนอน กลับมาถึงบ้านได้แต่ความทุกข์ความทรมานความหมดหวังมาเต็มหัวใจ เฉากจนกระทั่งหลับ บางรายนอนไม่หลับก็มี ทั้ง ๆ ที่ไปหาความสุขแต่ได้มาแต่ความทุกข์ เพราะหาตามอำนาจของกิเลสไม่ได้หาตามอำนาจของธรรม ถ้าหาตามอำนาจของธรรมแล้วเราจะยืนยันตั้งที่ว่านี่ นี่พื้นฐานแห่งเรือนใจ พื้นฐานแห่งหลักใจอยู่ที่นี้

ยิ่งเราสร้างขึ้นมากเท่าไร ๆ เช่นอย่างท่านนักภวานากรรมฐาน ท่านภวานาชำระจิตใจของท่าน ชำระสิ่งมัวหมองมืดตื้อคือกิเลสที่ก่อพิษก่อไฟภายในใจนี้ออกเป็นลำดับ ๆ จิตของท่านมีความสว่างกระจ่างแจ้งเป็นลำดับ อยู่ที่ไหนท่านสบาย สุดท้ายฟาดกิเลสແหลกแตกกระจายออกไปจากหัวใจ ครอบบรมสุขวิมุตติหลุดพ้นขึ้นที่ใจแล้ว นั่นแลคือผู้เลิศเลอนั่นแลคือผู้ถือศาสนาได้ผลประจักษ์ใจ ไม่ต้องไปถามใครเลย นี่คือหลักใจ

สมกับนามว่าใจไม่ตาย เมื่อได้รับการเสียวแลกรักษาด้วยดี ด้วยจิตตภาวนาและคุณงามความดีประเภทต่าง ๆ รวมตัวเข้าแล้ว จะเป็นเครื่องสนับสนุนจิตใจของเราให้มีหลักมีเกณฑ์ จนกระทั่งถึงจุดหมายปลายทางถึงความพ้นทุกข์ได้ เพราะการอบรมจิตใจให้มีหลักมีเกณฑ์ จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำธรรมะนี้ไปปฏิบัติ

ได้เทศน์ให้ฟังทั้งด้านวัตถุ การช่วยชาติบ้านเมือง ทั้งด้านธรรมะเข้าสู่จิตใจ อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะอุ้มชาติบ้านเมืองของเราได้ ด้วยความมีกำลังใจโดยธรรม ธรรมมีกำลังภายในใจแล้วสามารถที่จะยกบ้านเมืองของเราได้ การประหยัดการมัธยัสถ์ทุกสิ่งทุกอย่างเมื่อธรรมเข้าถึงใจแล้วเราทำได้อย่างง่ายตาย ปรับปรุงแก้ไขตัวเองได้อย่างง่ายตาย ถ้าไม่มีธรรมแล้วสอนก็เป็นลมปากไปอย่างนั้นแหละ ผู้ฟังก็ฟังลม ๆ แล้ง ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร สุดท้ายบ้านเมืองของเราก็เป็นมาอย่างที่เป็นมานี้แล จะหาดีกว่านี้ขึ้นไม่ได้ถ้าธรรมไม่ถึงใจพวกเรา พอรู้เนื้อรู้ตัวแล้วแก้ไขตัวเองทันที ปรับปรุงทุกสิ่งทุกอย่าง บ้านเมืองของเราจะเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ

นี้ได้แสดงให้เห็นพี่น้องทั้งหลายฟังทั้งสองประเภท คือวัตถุที่จะช่วยหนุนชาติของเราในทางปลายเหตุ และธรรมเข้าสู่ใจเพื่อเป็นกำลังใจ รู้จักวิธีปฏิบัติหลบหลีกปลื้มความไม่ดีทั้งหลาย นำแต่ความดีเข้าสู่ใจ แล้วปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความถูกต้องดีงาม การอยู่การกินการใช้การสอยรู้จักประมาณเองคนเราเมื่อมีธรรมในใจแล้ว จากนั้นก็เป็นการบำรุงชาติไทยของเราโดยตรง นี่คือการบำรุงอุ้มชูชาติไทยของเราโดยตรงไม่ใช่ทางอ้อม โดยต้นเหตุไม่ใช่ปลายเหตุ ให้พี่น้องทั้งหลายได้พากันตั้งใจปฏิบัติ ปรับปรุงแก้ไขตนเองเพื่อชาติบ้านเมืองของเราด้วย ปรับปรุงตัวเองเพื่อจิตใจของเราจะมีหลักยึด มีพุทธโธ ัมโม มีธรรมเป็นหลักยึดของใจด้วย จะสมชื่อสมนามว่าเราเป็นชาวพุทธ แล้วเราก็ชุ่มเย็น

วันนี้ได้มาแสดงธรรมแก่พี่น้องทั้งหลายด้วยความหวังใจ จึงได้อุตส่าห์พยายาม ตะเกียกตะกายมาอย่างนั้น เทศน์ก็หลงหน้าหลงหลังเวลานี้ไม่เหมือนแต่ก่อน หากจะขาด ถ้อยขาดความเนื้ออรรถเนื้อธรรมประการใดก็ขอภัยด้วย เพราะความจำนี่หลงลืมมากไม่ เหมือนแต่ก่อน เทศน์ไปหลงลืมไป ๆ และวกหน้าเวียนหลังอยู่อย่างนี้แหละ เพราะคนแก่ ขึ้นเทศน์ นี้อายุก็ได้ ๘๕ ปีกับ ๑๐ เดือนนี้แล้ว เราเห็นที่ไหนมาขึ้นธรรมาสน์ร้องโก้ก ๆ ทั้ง ๆ ที่อายุ ๘๕ ปี ๑๐ เดือน องค์ไหนท่านไม่ได้มา ก็มีหลงตาบ่วงค์เดียวเท่านั้นแหละมาร้อง โก้ก ๆ อยู่นี่นะ ก็เพราะความหวังใจชาติไทยของเรานั่นเอง

โดยลำพังเราแล้วเราไม่มีอะไร เราสบายทุกอย่าง แต่เพราะความเป็นห่วงชาติไทย ของเรา จึงได้ตะเกียกตะกายมาอย่างนี้ จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้เห็นใจ และตั้งหน้าตั้งตารู โทษของเรา ที่บกพร่องตรงไหนแล้วแก้ไขตัดแปลงตนเอง ตั้งแต่ส่วนย่อยถึงส่วนใหญ่ให้ ต่างคนต่างปรับปรุงแก้ไข ด้วยน้ำใจของเราที่มีธรรมในใจ แล้วบ้านเมืองของเราและตัวของ เราเอง ก็จะมีความเจริญรุ่งเรืองไปโดยลำดับ

การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย โดยทั่วกัน โดยมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดและทางฝ่ายตำรวจ รองผู้ว่าราชการจังหวัด จนกระทั่งถึงเจ้าหน้าที่ หน่วยงานต่าง ๆ พร้อมกับประชาชนทั้งหลายที่มีความรักชาติ และ ต่างคนต่างเสียสละพร้อมหน้าพร้อมตากันได้มารวมกันในสถานที่นี้ เป็นผลแห่งการบริจาค เพื่อชาติไทยของเรา ก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย โดยทั่วกันเทอญ
